

omaks saiwad, linnade asemeid oma mõisadega ühendasiwad ja talupoegi nende peale elama asutasiwad, eht ometigi linnade ehitamist wäga wähe lubanud on."

Oma aegfest Liipimaa rahwast firjutab Kesch, esitels mõisnikudest:

"Need on veel tänasel pääwäl enamist neist sugudest, kes wanal aeval muist Daani Kuningatega, rohkemalt jäust aga Saksamaalt, nimel Thüringist, Westfaaliast, Pomeriast, Meklenburgist ja teistest kohtadest Alt-Saksi maalondadest meie maale tuliwad. Mõned on Rootsi, teised Poola sugudest, kes ennast seia asutasiwad, kui maa Rootsi ja Poola Kuningatest wöidetud sai. Nenda on ka taunis jägn neid, kes Rootsi ja Poola Kuningate poolest, kodaniku seisusest mõisniku seisuse sisse töötetud saiwad. Selle seisusega on niiud nenda, et see ühegiil förgi seisusele Euroopas midagi järel ei anna. See on tugerv omas mehisuses ja tema fessis leitatse mehi suurest lahkupest, osavusest, tarlusest ja sõdeawäelisest wahwusest. Neinad on enamist iska üksi sõdeawäe teenistust omaks ametiks wötnud, kuidas siis ka nende fessis wähe neid ei ole, kes tuulstate Rootsi Kuningate Karl IX. ja Gustav Adolf Suure sõdades, maa ja mere sõda-tegudes maailma kuulsateks kangelasteks saiwad. Riigi ametite peale on ennast neist tänine wähe

tarvitada lassnub, waid need, kelles sõeaasjade peale himu ei olnud ehl kes sellest wäissiwad, need istuwad oma päris-, pant- ehl rentmõisade peal, tallitawad hoolega pöllutööd ja selle maa kombe järel maa kohtute ametit. Nende fessis, kes maa kohtute ametit tallitawad, on Landrathid föige ülemad, pärast tuleb maa peamees ehl Landmarschall, järges Mannrichter ehl Landrichter oma Aäsesoridega, viimaks Hafenrichter ehl Ordnungsrichter oma Adjunktidega.

Mõisnikudest astume kodaniku seisuse poole, feda jäutalise: Õpetatud meestels, kaupmeestels, kunstnikudels ja läsitöö meestels (handwärgi rahwaks.) Õpetatud mehi ei ole endisel aeval siin palju auustatud, sellepärast ei ole neid siin ka palju olnud, nüüdsel aeval on nende hulg, omalt maalt ja wöeralt maalt, juba nii suur, et osavatest meestest kiriku ega walissuse tallitusnes suuremat puudust ei tunta."

Kaupmeestest firjutab Kesch, et laubajamine Riigas, Tallinnas, Narwas ja Pärnus illa launiiste öitsenud; nimel olnud Narwas rohkem mitmesuguseid rahwaid näha ja mitmesuguseid feelesi kuulda, kui kuusagil teises paikas, Rootsi riisis. Nimetatud linnas olnud nii palju Rootsi, Saksi, Soome, Eesti, Poola, Wene ja Inglisi keelt kuulda, et igaühel les seda himustas, wöi.